

Obsah cvičení

- **Základní datové typy**
 - int, double a aritmetiku s nimi.
 - Problém s dělením nulou u typu int.
 - Celočíselné dělení (zaokrouhuje) a zbytek po dělení (i v záporných číslech).
 - Problém s přetečením.
 - Double - mantisa a exponent, zápis desetinný a vědecký s exponentem.
 - Znaky a řetězce.
- **Výrazy a přiřazovací příkaz.**
- **Vstup a výstup**
 - Základy vstupu, třída Scanner.
 - Použití formátování u výstupu.

Reprezentace celých čísel

▪ Doplnkový kód

- Úvodní bit má v tomto kódu význam znaménka.
- Záporné číslo je zaznamenáno jako binární negace (záměna všech 0 za 1) původního čísla zvětšená o 1.
- Existuje jen jediná reprezentace čísla nula.
- Není zapotřebí speciální algoritmus pro odečítání; odečtení se realizuje přičtením záporného čísla.
- Rozsah čísel typu `int`: -2147483648 .. 2147483647

▪ Příklad:

číslo +13: 0000 1101

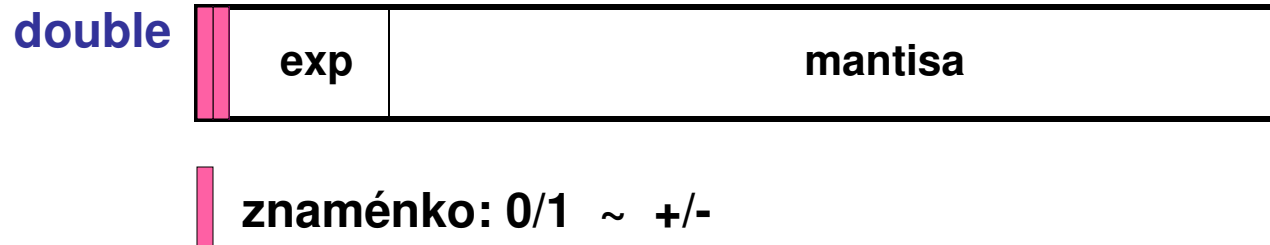
číslo -13: 0000 1101 → 1111 0010 → 1111 0010 + 1 = 1111 0011

▪ Příklad:

$$\begin{aligned} 20_{10} - 13_{10} &= 20_{10} + (-13)_{10} = 0001\ 0100_2 + 1111\ 0011_2 = 1\ 0000\ 0111_2 \\ &= 7_{10} \text{ (po odříznutí přeteklého devátého bitu)} \end{aligned}$$

Reprezentace reálných čísel

- Reálné číslo je reprezentováno v **pohyblivé řádové čárce** trojici
 - znaménko,
 - exponent,
 - mantisa.

- Rozsah reálných čísel
 - float: 32 bitů ~ $2^{-149} \dots (2-2^{-23}) \cdot 2^{127}$
 - double: 64 bitů ~ **4.94065 E-324 do 1.79769 E+308**

Reprezentace znaků

- Znakový typ char má velikost 16 bitů (2 byty) - znaky v kódování Unicode.
- The American Standard Code for Information Interchange (ASCII)

Dec	Hx	Oct	Char	Dec	Hx	Oct	Html	Chr	Dec	Hx	Oct	Html	Chr	Dec	Hx	Oct	Html	Chr
0	0	000	NUL (null)	32	20	040		Space	64	40	100	@	@	96	60	140	`	`
1	1	001	SOH (start of heading)	33	21	041	!	!	65	41	101	A	A	97	61	141	a	a
2	2	002	STX (start of text)	34	22	042	"	"	66	42	102	B	B	98	62	142	b	b
3	3	003	ETX (end of text)	35	23	043	#	#	67	43	103	C	C	99	63	143	c	c
4	4	004	EOT (end of transmission)	36	24	044	$	\$	68	44	104	D	D	100	64	144	d	d
5	5	005	ENQ (enquiry)	37	25	045	%	%	69	45	105	E	E	101	65	145	e	e
6	6	006	ACK (acknowledge)	38	26	046	&	&	70	46	106	F	F	102	66	146	f	f
7	7	007	BEL (bell)	39	27	047	'	'	71	47	107	G	G	103	67	147	g	g
8	8	010	BS (backspace)	40	28	050	(	(	72	48	110	H	H	104	68	150	h	h
9	9	011	TAB (horizontal tab)	41	29	051	)	)	73	49	111	I	I	105	69	151	i	i
10	A	012	LF (NL line feed, new line)	42	2A	052	*	*	74	4A	112	J	J	106	6A	152	j	j
11	B	013	VT (vertical tab)	43	2B	053	+	+	75	4B	113	K	K	107	6B	153	k	k
12	C	014	FF (NP form feed, new page)	44	2C	054	,	,	76	4C	114	L	L	108	6C	154	l	l
13	D	015	CR (carriage return)	45	2D	055	-	-	77	4D	115	M	M	109	6D	155	m	m
14	E	016	SO (shift out)	46	2E	056	.	.	78	4E	116	N	N	110	6E	156	n	n
15	F	017	SI (shift in)	47	2F	057	/	/	79	4F	117	O	O	111	6F	157	o	o
16	10	020	DLE (data link escape)	48	30	060	0	0	80	50	120	P	P	112	70	160	p	p
17	11	021	DC1 (device control 1)	49	31	061	1	1	81	51	121	Q	Q	113	71	161	q	q
18	12	022	DC2 (device control 2)	50	32	062	2	2	82	52	122	R	R	114	72	162	r	r
19	13	023	DC3 (device control 3)	51	33	063	3	3	83	53	123	S	S	115	73	163	s	s
20	14	024	DC4 (device control 4)	52	34	064	4	4	84	54	124	T	T	116	74	164	t	t
21	15	025	NAK (negative acknowledge)	53	35	065	5	5	85	55	125	U	U	117	75	165	u	u
22	16	026	SYN (synchronous idle)	54	36	066	6	6	86	56	126	V	V	118	76	166	v	v
23	17	027	ETB (end of trans. block)	55	37	067	7	7	87	57	127	W	W	119	77	167	w	w
24	18	030	CAN (cancel)	56	38	070	8	8	88	58	130	X	X	120	78	170	x	x
25	19	031	EM (end of medium)	57	39	071	9	9	89	59	131	Y	Y	121	79	171	y	y
26	1A	032	SUB (substitute)	58	3A	072	:	:	90	5A	132	Z	Z	122	7A	172	z	z
27	1B	033	ESC (escape)	59	3B	073	;	;	91	5B	133	[	[	123	7B	173	{	{
28	1C	034	FS (file separator)	60	3C	074	<	<	92	5C	134	\	\	124	7C	174			
29	1D	035	GS (group separator)	61	3D	075	=	=	93	5D	135	]	]	125	7D	175	}	}
30	1E	036	RS (record separator)	62	3E	076	>	>	94	5E	136	^	^	126	7E	176	~	~
31	1F	037	US (unit separator)	63	3F	077	?	?	95	5F	137	_	_	127	7F	177		DEL

Typ `double`: Nekonečno a nečíslo

```
public class Nekonecno {
    public static void main(String[] args) {
        double nula = 0.0;
        double vysledek = +5.0 / nula;
        System.out.println(vysledek);
        if (Double.isInfinite(vysledek) == true)
            System.out.println("nekonecno");

        vysledek = -5.0 / nula;
        System.out.println(vysledek);
        if (Double.isInfinite(vysledek) == true)
            System.out.println(" -nekonecno");

        System.out.println("MAX = " + Float.MAX_VALUE
            + ", 2 * MAX = "
            + (2 * Float.MAX_VALUE));

        vysledek = nula / nula;
        System.out.println(vysledek);
        if (Double.isNaN(vysledek) == true)
            System.out.println("neni cislo");
    }
}
```

Priority vyhodnocování operátorů

- Viz tahák od kolegy Blocha.

Nicméně platí zásada: **Pokud si nejsi jist, tak závorkuj!**

Příklady na cvičení

- Napište program, který přečte dvě čísla a vypíše jejich součet, rozdíl, součin a podíl.

Formát výstupu pro čísla 15 a 7 a součin bude následující:

Součin: $15 * 7 = 105$

- Napište program, který přečte řetězec a tento řetězec vypíše dvakrát do řádku.
- Problém: Myš na Měsíci
- Vypočtete určitý integrál funkce sinus v intervalu $\langle 0, \pi \rangle$.

Určete chybu řešení v procentech.

Pozn.: Určitý integrál funkce $\sin(x)$ na intervalu $\langle 0, \pi \rangle$ je obsah plochy pod křivkou. Celkový obsah počítejme jako součet příspěvků s krokem $\pi/10$. Přesný výsledek je 2,0.

Problém: Myš na Měsíci

- **Problém:** Předpokládejme, že Měsíc je omotán na rovníku tlustou mašlí. Otázka zní, pokud tuto mašli prodloužíme o jeden metr, vznikne dostatečná mezera, aby se pod ní protáhla myš?

Země

Myš

Algoritmus

1. Zjistím velikost poloměru příslušného tělesa, označím jej **r**.
2. Tloušťku myši označím **mys**, budu ji uvádět v metrech.
3. Vypočtu rovnicový obvod tělesa podle vztahu **obvod = 2 * π * r**.
4. Vypočtu poloměr **r2** povolené maše podle vztahu **r2 = (obvod + 1) / (2 * π)**.
5. Jestliže **mys + r < r2** odpověď je **Ano**, jinak **Ne**.

- **Modifikace** pro Měsíc:
 - Změním poloměr a postup opakuji.
- **Vlastnosti**:
 - konečnost,
 - determinovanost,
 - efektivita,
 - obecnost – hromadnost.
- **Determinovanost** si vynucuje jednoznačný zápis, např. v Javě.
K tomu potřebujeme proměnné, výrazy, vstup a výstup.